

POVZETKI

SOCIALNO DELO, 46 (2007), 6

Blaž Mesec, Liljana Rihter
ŠTUDENTJE IN METODOLOGIJA
SLEDENJE ZADNIH DVEH GENERACIJ
VISOKOŠOLSKEGA PROGRAMA
SOCIALNEGA DELA

Pri dveh generacijah drugega letnika visokošolskega strokovnega programa socialnega dela na Fakulteti za socialno delo (2003/04 in 2004/05, n = 464) smo izvedli anketo o izkušnjah z raziskovalnim delom in pričakovanjih glede študija predmeta Metodologija raziskovanja v socialnem delu s statistiko I. Ugotovili smo neznatne do nizke korelacije med merami učnega uspeha v srednji šoli in merami študijskega uspeha v prvem letniku visoke šole, kar pojasnujemo s tem, da so mere uspeha v srednji šoli relativne in ne upoštevajo ranga šol glede na povprečni učni uspeh dijakov. Ugotovili smo zmerne korelacije med merami študijskega uspeha na visoki šoli, kar pomeni, da se hierarhija na podlagi srednješolskega uspeha po prihodu na visoko šolo »premeša« in se vzpostavi nova hierarhija uspešnosti, ki kaže določeno konsistentnost in vztrajnost. Predlagamo spremembo sistema pripisovanja vpisnih točk in nadaljnje vztrajanje pri uveljavljanju visokošolskih kriterijev znanja.

Ključne besede: kakovost študija, študijska uspešnost, socialno razlikovanje, socialna pravičnost.

Izr. prof. dr. Blaž Mesec je upokojeni predavatelj na Fakulteti za socialno delo Univerze v Ljubljani [blaz.mesec@fsd.uni-lj.si]. Dr. Liljana Rihter je asistentka na isti fakulteti [liljana.rihter@fsd.uni-lj.si].

Tomaž Deželan, Manca Drobne
IDENTIFIKACIJA POLITIKE DO
PREPOVEDANIH DROG V SLOVENIJI:
INSTITUCIONALNI VIDIK

Politika do prepovedanih drog praviloma izkazuje mozaik teoretskih razmišljanj in se giblje od skrajnosti represivnega pa vse do zdravorazumskega modela, ki temelji na načelih demokratičnosti, človekovih pravicah in skrbi za javno zdravje in mir. Pregled institucionalnega omrežja na področju preprečevanja uporabe drog in obravnave uporabnikov v Sloveniji pritrjuje pogosto podanim domnevam o prevladi javnozdravstvene paradigme na tem področju ob pomanjkljivostih socialnega in nevladnega sektorja. Hkrati so vidni premiki slovenske politike do prepovedanih drog v smeri patoloških modelov, ki so še povečali neravnovesje v korist javnozdravstvenih institucij in povečali podrejenost nevladnega sektorja. Na to kaže tudi razvita plat medikalizacije in podhranjenost programov nevladnih organizacij. Dodaten indikator teh ugotovitev je t. i. »proračun za droge«, v katerem močno prevladujejo sredstva, namenjena javnozdravstvenemu sektorju, zato je ta veliko stabilnejši kakor nevladni sektor.

Ključne besede: institucionalni okvir, proračun za droge, zmanjševanje škode.

Tomaž Deželan je raziskovalec na Centru za politološke raziskave Inštituta za družbene vede in asistent za področji politologije in analize politik na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani. Fakulteta za družbene vede, Kardeljeva ploščad 5, 1000 Ljubljana, 01 5805227 [tomaz.dezelan@fdv.uni-lj.si]. Manca Drobne je raziskovalka na Informacijski enoti za prepovedane droge Inštituta za varovanje zdravja.

Tanja Cink
KAKOVOST ŽIVLJENJA PREJEMNIKOV
DENARNE SOCIALNE POMOČI:
PRIMER OBČINE NOVA GORICA

Prehod na tržno gospodarstvo v začetku devetdesetih let je zahteval tudi spremembo socialne politike, ki se pri nas vendarle ni tako intenzivno prilagajala prevladujočemu konservativno korporativističnemu tipu, značilnemu za države kontinentalne Evrope. Država je pri zagotavljanju socialnih servisov in obsega in ravni socialnih transferjev ohranila ključno vlogo. Socialna varnost državljanov je od leta dvaindevetdeset regulirana z zakonom o socialnem varstvu, v katerem je kot socialnovarstvena pravica opredeljena tudi denarna socialna pomoč. Posamezniku ali družini se dodeli takrat, ko so izčrpane vse ostale možnosti, zagotavljala pa naj bi zadovoljevanje minimalnih življenjskih potreb in s tem preživetje. Vendar si je težko predstavljati življenje z dvesto evri mesečno. Dokazano je, da se posledice brezposelnosti oziroma izgube dela ali zaposlitve evidentno odražajo najprej in neposredno na materialni ravni, potem pa tudi na socialnem, psihičnem in zdravstvenem področju. Z daljšanjem dobe brezposelnosti se ogroženost potencira, z omejevanjem svobode pa manjša kakovost življenja. Brezposelnost je tako socialni kot ekonomski problem, zato zahteva sistemsko in kompleksno reševanje, zlasti na ravni izobraževalne, stanovanjske in zaposlovalne politike, kar je tudi preventivna dejavnost družbene skrbi.

Ključne besede: brezposelnost, socialna varnost, socialna ogroženost.

Mag. Tanja Cink je univerzitetna diplomirana socialna delavka, zaposlena na Centru za socialno delo Nova Gorica na področju varstva odraslih, in je regijska koordinatorica za nadomestno kazni zapora in drugih ukrepov v splošno korist. Tel. 05 3302908 [tanja.cink@gov.si].

Tanja Gregorec, Mateja Debeljak
PARTICIPACIJA MLADIH V POSTOPKU IN
NAMESTITVI V IZVEN DRUŽINSKI OBLIKI SKRBI

Avtorici sta izvedli fokusno skupino s petimi mladostniki, ki živijo v stanovanjskih skupinah, zavodu in rejniški družini, da bi ugotovili pozitivne in negativne vidike nameščanja in bivanja izven matične družine ter ocenili participacijo mladostnikov in vključevanje njihovih mnenj, interesov in potreb. Intervjuvani mladostniki so sedanje bivanje v obliki izven družinske

skrbi reflektirali kot pozitivno, kot spremembo v smislu umiritve in postavitve in definicije meja in kot »bolje kakor doma«. V postopku nameščanja so pogrešali več informacij in podrobnejšo obrazložitev, kam odhajajo. Pri obrazložitvi so šteli odgovori, ki so bili tako pozitivni kot negativni (predstavitev dobrih in slabih vidikov); tako so strokovni delavci pridobivali njihovo zaupanje. Med nameščanjem niso imeli veliko prostora za izražanje želja in potreb, bili so bolj pasivni prejemniki pomoči. Večina pa jih je, glede na okoliščine, dobila možnost soodločanja in privolitve v odhod iz družine, kar doživljajo kot zelo pomembno. Pozitivna dejanja strokovnih delavcev po mnenju mladostnikov obsegajo soglasje besed in dejanj, spoštovanje dogovora, informiranje o možnostih nastanitve, trud pri delu, zavzemanje za mladostnika in zaupanje. Med bivanjem v oblikah izvendružinske skrbi si mladostniki želijo čim več samostojnosti, prostora za individualnost in nadzora nad svojim življenjem. Po njihovem mnenju v stanovanjski skupini in zavodu nimajo dovolj priložnosti za odločanje o vsakodnevnih aktivnostih oziroma odločajo tisti mladostniki, ki imajo v skupini moč. Njihovi predlogi so preredko upoštevani. Mladostnikom največ pomenita pomoč in podpora vzgojiteljev. Po njihovih besedah je dober vzgojitelj v odnosu do otrok in mladostnikov sproščen in vreden zaupanja ter ima veselje do dela. Mladostniki črpajo moč zlasti iz tega, da bodo v prihodnosti samostojni, in pričakovanja, da bodo kaj dosegli.

Ključne besede: perspektiva mladih, soodločanje, postopek nameščanja.

Tanja Gregorec, univ. dipl. soc. del., je bila zaposlena v nevladni organizaciji Akcijska mreža za otrokove pravice v Ljubljani. Tanja Gregorec, Sneberska 142 b, 1260 Ljubljana - Polje, 041 991141 [tanja.gregorec@siol.net]. Mateja Debeljak, univ. dipl. soc. del., je zaposlena kot svetovalka v Varni hiši Gorenjska. Mateja Debeljak, Planina 35, 4000 Kranj, 031 347313 [vhg.mateja@siol.net].

Branka Maučec
PROFESIONALNA ETIKA
SOCIALNEGA DELA V ZDA

Praksa socialnega dela je zvečinoma podrejena izvajanju načel in standardov kodeksa etike, pravilnikov ustanov socialnega skrbstva in obstoječih lokalnih, državnih in zveznih zakonov. Ti so lahko v pomoč pri odločanju glede ukrepanja v posameznih situacijah, pri kompleksnih etičnih vprašanj pa lahko postavijo socialne delavce

POVZETKI

pred dilemo, čemu dati prednost, ne da bi izstopili iz okvira svoje etične ozaveščenosti. Prispevek se dotika razvoja etike skozi ameriško zgodovino socialnega dela in predstavi področja tveganj, ki imajo lahko za posledico soočenje socialnih delavcev s pritožbo uporabnika zoper njihovo delo in vedenje. Obenem naloga zajema delno analizo etičnih pritožb ameriške nacionalne agencije socialnih delavcev in strategije za obvladovanje tveganja, ki so temeljne za kompetentno prakso socialnega dela.

Ključne besede: kodeks etike, pritožbe, ravnanje s tveganji, praksa, strokovna društva.

Branka Maučec, dipl. univ. soc. del., je bila v preteklosti zaposlena na Slovenski fundaciji, kjer je delala na področju projektov prostovoljnega dela, in kot šolska svetovalna delavka na osnovni šoli Prežihov Voranc v Ljubljani. Trenutno z družino živi v New Jerseyu, ZDA. Branka Maučec, 113 Farmington Road, Cherry Hill, NJ 08034, ZDA, +1 856 6161538 [branka_maucec@yahoo.com].